

اخبرتی ، اجتماعی ، فلسفی ، عارش ، ادی جموهددر شیدیاك آیده بر نظر اولنود

مندهات

سیات وحقیقت : ملیخه نوری – جار وشفا : سیخه جرال اور،نوس – قطمه : انتیا رفاعی – غروب وقتی : صبریه صالح – ایک شرق کیجه ای ، شرف کاظم – صوك بهار : نراهت صبری <u>– به بایرام :</u> نجدت رشدی کرده <u>م</u>

شهر ادم باشی : اوقاف مطبعه سی ۱۹۲۴ – ۱۹۲۴

ه آنادولو تاریخنده دینی روحیات مشاهدهاری

مدخل

جهیسک برافاده سنه کوره: دم صنی حالله ، دهنی حیاتک بعضی عناصر ینی ، هرزمان کندیلر یی محیطاولان دیگر حادثه لردن نجریدایدرك ، بالذات مشاهده ایم کلکمزی تأمین ایدرلر. بدنگ تشریخنده میقرسقو پلک کوردیکی بروظیفه یی بونلر روحك تشریخنده کورورلر: [۱] بومطالعه ، صوك دور روحیا تجیلرینک مرضی شعول نه قادار اهمیت ویرد کلری کوستر و سهرژانه ، نه وروزلری تدقیق صورتیله حقیقی روحیانه واریله جکندن بحث ایندی : حتی به بلونده آل داها ایلریه کیده رك (نه و و ریات) ی اجهای به مقابل فردی و روجی حادثه نگ اساسی اولارق و ضعاید ییوردی. دیگر جهتدن اجهای آلجیلر، ابتدائی جمعینلرده کی سحر بازدن میکامل جمینارك داهیسته قدر بو تون فردی و درونی قوتلرك ایضاحندن واز کجمکه عمیکر اند سورلر.

دولاقروا ، روحیانه حدودیی دی حادثه لره تشمیل ایدرك جهیمسك دیی نجربه » - ده کی اصولی ، بعضی تعدیلاتله تطبیق ایندی. سیخرك ، بویونک تشکلنده فردی عامللرك تأثیرینی اعتراف صورتیله هوبهرموس دورقاع مکتندن قسها آیربیلیودلردی . جهیمس ، علی العاده دینی حالاتك نه وروپانده اك پارلاق ، الامكشف اولارق كوزو كدیكنی سویلیوردی . بوقناعت ، دینی روحیاتده ده مرضی شعورك اهمیتی اولدیغنی كوستر بیور .

آنسانله حیوانی تفریق ایدن آك مهم وصفلردن بوی عَصَبَیْتُدَر. آنسانه و حیوان عَصَی ، دیمك بو نقطهٔ نظردن یا کاش برشینی اولماسه کرك در . بوتون

Wiliam iames : L' Eexpérience religievre (۲۱ _ س) [1]

حادثات روحیه حسا محرك Sensari-matrise برصورته ظاهر اولور. بونلر ایسه بالكن محبه عصبیه ده تكون ایدرلر. آنجاق برتهلکه قارشیسنده حركته كان وقیزان حیوانه مقابل ، انسانك اعصابی دانما حال فعالیتده ، یاخود برجوق مرضی شكللرده بولنه بیلیر . حاصلی بلونده له ، حق و بردیره جك درجه ده دینه بیلیرکه ، روحی حادثانك ها قسم اعظمی درونی ، مرضی تظاهر له ده كندیسی كوسترر .

ایلک باقیشد، جه پمسک بوتون روحیاند، « شرط لازم » اسمیله بونی نمل اتحاد ایمسی حقلی کی کورونویور . حتی له ورنو ، کیه نیغس کی اجهاعیا تجیلرك تفدی احتیاجلرندن باشلایان عضوی اجتماعیا تی بونك عینیدر . بوطرز تلقی به نمایل اید انده کوره نیجون حیوانلرك جمعیت تأسیس ایتمدیکی یا خود نه دن انسانك خارجنده ، متظاهر روحی حیانده باشلامدینی آنجی بووجهه ایضاح ایدیله بیلیر .

ویرا ، حالت عصبیه بی قالدیرالم جمعیت وروحی فعالیت ده برابر غیب اولویور حالت عصبیه بی اقامه ایده لم بالنتیجه جمعیت وروحی فعالیت موجود وحاضردر . مادامکه ، عصبی وراثت روحی واجهاعی حادثه که تکوننده علیت درجه سنده لازم برشرطدو ؟ اوحالده روحی وراثت ده بونکله آکلاشیلمش اولور .

حالبوکه عصبی حادثه ده کی مشام تحقیقندر . آنجاق سه عصبی ورانی مؤیددر . ورحی حادثه اولک نتیجه سی واثری عد آیه میورسه ق مطاقا یاسری برشکاده رشیمك دروسنده روحی برقوانیت قبول ایمک، یاخود حادثهٔ روحیه یالآخره متحدث تلقی ایمک ضروری در . یوقسه او ندن متولد دکادر . بونك أك بوبوك برهانی ، جمله عصبه نك بعض ققری حیوانلرده انکشاف ایمش اولمسی در . نه دن نجمه عصبیه موجود اولدینی حالده ، جمیت و روحیای باشلامامشدر ؟ بوکا قارشی، یاحیوان روحیای واجهای تسوق طبیعی سی اشهاد ایده رك جواب و بریلیر ؟ یاخود جمله عصبیه نک حال روحی نک تکونی ایجون لازم اولان معین برتکامل درجه سنه هنوز وارمامش اولدینی سویله به بیلیر . أولا _ حیوان وحیای حقده کی مطالعاتی خاطر لا بحق ایجاب ایدر . ثانیا _ ادعا ایدیلن اجهای تسوق طبیعی سنک ، جمله عصبیه دن تمامیله محروم اولدینی ده او تو ماملی در . نهایت صوك سرد طبیعی سنک ، جمله عصبیه ی ، أك زیاده انکشاف و تکمل ایمش اولاراق کورویورز . اولان انسانده جمله عصبیه ی ، أك زیاده انکشاف و تکمل ایمش اولاراق کورویورز . حمله عصبیه یا به اجماعی و روحی حادثه نک تری برد شمینی اولدقلینی آکلا

دقدن صوکره ، شیمدی ده حیوان وانسان آره سنده کی حال عصبی تحولنك نه دن ایلری کلدیکی تدقیق ایده لم . علی الموم ، بوطرزده برتحری ایجون مراجعت ایدیلن اصولی تعقیب ایده رك استدائی انسان و معشری تصور لرله مشغول او لمق موافق اولور . هو به و موسك آوسترالیا قبائلنده یا پدقلری تدقیقلرله له وی برولی اساس اتخاذ ایده جك اولورسه ق می کورورز که ابتدائی جمعیده «سحر » و بجد خالنك اعظمی انکشافه کلدیکی برساحه در . سحر باز ، آغن ندن کو پوکلرکلن ، کوزینك او کندن خیالتلر کیمن ، دماغی بر کرده باد ایجده دونهن ایسته ریك بر آدمدر . هو به ره کوره سحری قدرت نادراً موروث در . چوق زمان ، « مناسك ، ایله اشتغال اید ناردن برینك قازاندینی براعتیاد در . [۱]

مستقبل سحرباز ، براورمانه چکیلیر . اوزون مدت اوراده منزوی برحیات کچیرد ه دانمی و جد آنلرینك تولید ابتدیکی عصبی اهتزازلر تمادی ایدر . ذاتاً ، کویونك دیدیکی کبی ه و منسك ، عینی فعلی ، عینی شرائط داخلنده ، تولید ایمک اختیاجندن یعنی اعیتادك ، بناسی اولان احتیاجدن دوغمش ، د کلیدر ؟ بودیی اعتیاد ، بالحاصه خارجی عالمله تماس کسیلد کدن صکره دها نافذ بر صورتده سیحربازل اوزرنده کندنی کوسترر . نهایت طبیعت و شخصیتنی دربندن دربنه بیدیل ایدر. سیحربازل یکی برحیاتی واردر . اسکی حیاتی آرتق بیش در . سحرك عنعنات ادخال ایدیلیر . و بوعنعنات اونك ایجون قیمتلی اولور . حدت ه تأثر ، تخیل ، غیظ کبی عصبی حالتلر بوواسطه ایله انکشاف ایده دل اجتماعی برد فورمول آلمغه باشلار .

«سحر» ك اجرا ايدلديكي محل، اطرافنده كي مقدس أشيا وطبيعت، قلانك مزادلني هيئت مجموعه سيله بر (مدينه) تشكيل ايدر . سحربازله برابر بوتون بواشيا وطبيعت بر (كل) وجوده كتيرر . فرديله شن قدرتك عائله نك نوه سيني آراملي در . خصوصيله عائله تأسسندن صوكر . « ماتوس » وبونك اخلافه انتقال ايدن (سحر)ى قدسي ايله لاقدسي يي دروني ايله خارجي يي تماميله تفريق ايتديكندن بوصورته عائله اخلاقي ، عنهت نفس ، خرور ، حييت ، كبر ، الح . . . كبي خود بيني حسيلرينك تشكلنه ميدان ويردي . بوصورته عائله مجادله لرى ، قان دعوالري و « انتقام شخصي » تمايللرينك معناسي آكلا شيلمش اولور . وجد اجتماعي ده سيال وتجمع آنلرينه مخصوص اولان جمعيتك قدرتي شيلمش اولور . وجد اجتماعي ده سيال وتجمع آنلرينه مخصوص اولان جمعيتك قدرتي

Huberl dnauss : Nélcnyas d, listoire des raliyiris (ص ص) [۱] -

فردیلهشهن غروبلرده ، عائلهده تکررله اعتباد حالنه کلهرله ، ایکنجی بر طبیعت میدانه کتیردی. بو طبیعتك روحی تظاهراتنه حدت و كین ، عضوی تظاهراتنه ده جمله عصبیه نك بوزوقلقلری یاخود دها عمومی بر تعبیرله (نه وروز) اسمی و بربیورز .

بوندنده آکلاشیلیورکه، نهوروپاتی، بالخاصه سحرده تشخص ایدن اجها فی اعتیادلرك عضو بتده تولید ایمش اولدینی بر حال منضم در . بناء علیه انساله حیوان آراسنده کی جمله عصیبه فرقنك مولدی بالذات اجهاعی حادثه در . فقط دنیله جك که ، سحرباز ابتدائی انسانلر ایچریسنده أساساً جمله عصیبه سی بوزوق اولان بر کیمسه در . بواستنداد ، اونده دینك سری بر شكلده تكونه سائق اولمشدر . جه یسك « دینی تجربه » ده کی مثاللریی تعمیماً بو خصوصده حلاجدن باشلیارق جنید بغدادی به قدر ، بر چوق متصوفه یی صاعق محکندر .

صورولابيلير بوكا قارشي ، اولا سحربازك بلا تدريج (اركان ومناسك) ك اجراسه سوق ايدلديكي اعتياد واعتزالدن صوكرا كندينه «كشفوالهام» ك باشلاديفني سويلهرز ، ايدلديكي اعتياد وجودي حقند، اصرار ايديليرسه او زمانده ، بوتون استنوغمافلرك فرازه روتا بلورله برابر موروث حال ممضي قبول ايتدكار في ذكر ايمك كفايت ايدر ثانياً عني اعتياد و اعتزالي [۱] بوتون قلان افرادنده تعليق ايمك مكن اولمديني ايجون بورادن محدود شخصاره انحصار ايمه سبني آكلارز .

جه یمسك اعتراف اسدیکی کی ، «غیرقابل اعتراض بر وقعه در که ، دینی حیات بر ادمك بو تون فکرینی و فعالیتنی مص ایندیکی زمان ، او بی غریب ، اکسانتریك بر حاله قویار . » بو حال ، اولجه مستحضر عضوی شرائطك نتیجه سی اولمیوب ، بالعکس تکرار واعتیادله عضوك اور رنده انطباع و تحول تولید ایدر . بو مجول مکتسب سجیه لرك منفی و مرضی بر تظاهری در . بناء علیه انتقال ایدرك ، عضویتك مقاومتنه رغماً بر قاچ نسل قادار دوام ایده بیایر . وشاید بو حال ، بو تون - تشکیلات اجتماعیه نك تبدلندن متولد ایسه

[۱] قلالك معبودله تماسى قومونيون آنلرينه انحصاً رايدر. حال وجدك عيني صورتده ادامه سي قابل دكادر . بناء عليه مقدس اشيا ومعبوده هائد اولان شيلرله اعترال طلنده قالان بر زاهدك تأمين اتمسى لازم كلير .

اوزمان انتقال «سريع تحول » حالنده واقع اولارق ، بالعكس عضويتك تكاملي اوزرنده مؤثراولور .

و مطالعاتدن آکلاشلیر که دنی روحیات ، عنی زمانده تکونی روحیاتدر . بوشعور حقنده کی تلقیمز هم اولورسه اولسون ، اك بسیط شکلی کورمك مماقی هیمزده مشترك اولاجقدر . بوصورتله روحی تکامل ، بر آن واحدك و بره بیله جکی داخلی تجربه به انحصار ایمه دن ، بتون مم حله لری تدفیق ایدیله بیله حکدر . داخلی تجربه ، و روحك تکامل صفحه لری حقنده بزی تنویر ابتدیکی حالده ، تاریخی مشاهده تکون وانکشاف صورتلری ، اونی و جوده کتیرن عناصر نی ایضاح ایمیی اعتباریله داها شامل و عمومی بر قیمتی حائزدر .

و انتشاری برطرفدن ادبیات و دین تاریخاریمز آیس و انتشاری برطرفدن ادبیات و دین تاریخاریمز آیجون ایسام این ایسام ایندیکی کی دیکر جهتدن بالذات فکری حیاتمزك تکونی ایسام ایندیکی کی دیکر جهتدن بالذات فکری حیاتمزك تکونی ایسام ایندیکی کی دیکر جهتدن بالذات فکری حیاتمزك تکونی ایسام ایندن منعلردن بریی وجوده کتیرد .

كرك سلحوقيل دورنده، كرك عنمانلي سلطنتنده آنادولودن يتيشهن باشليجه متصوفلرك معين برمسلك تعقيب ايدن عالم وحكيملرك اكثريسي طريقتلر واسطه سيله تعيين ايتمه مشلرسه

بیله ، هیچ اولماز بر طریقته منتسب بولنمشلردی . بناء علیه ، مملکتك فکری تاریخیله مشغول اولا جقلرك ده ، بوجوق منتشر و سیال موضوعه اهمیت و برمه لری ایجاب ایدر . ادبیات و دین تدقیقلرنده اولدینی کی ، بو ساحه ده ده تکیه نك منشأ بی طریقتك اركان و مناسکنی مطالعه ایدرکن، قلاسیق تصوف کتابلرینك ، سلسله نامه لرك و برد کی معلوما تله اکتفا ایمه مك اك اسکی و ثیقه لرك یارد عیله دیكر عامللره انتقال ایمك لازمدر .

فرضا ، کیکلی بابا حقنده شقایق نعمانیه چوق حسن شهادت ایدیور: « غن له نسبتله مشهور ، عارف بالله شیخدر . کیکه بینه ره الله دو لاشیردی : حوی بلده سنده دوغمش مح صوکرا دیار رومه سفر ایدرك بروسه فتحنده حاضر بولونمشدر. سلطان اورخان طرفندن قبری اوزرینه بر قبه بنا اولونمش ، مرقدی زیارتکاهدر . الح »

اوقاف قیوداتندن ، سلطان اپوکی وقفه عائد جزؤك بر كنارنده ، اورخان غازی لله كیكمی بابایه وقف اتمش اولدینی املاكله برابر هدیه لری ده ذكر ایدلمشدر:

بونلر ایکی کوپ عربی و ایکی کوپ شراب آیدی . آیشته سلسله نامه لرك ستر آیتدیکی بحث ایتمکدن چکیندیکی بر نقطه . « کبار اولیاءاللهدن » تلقی آیدیلن برچوق (صوفی می mystique) لرده ده عینی ابتلایی کورمك ممکندر . مقاله من ك موضوعی اولان بوراق باباده بو صفحه یی بوتون وضوحیله عرض ایتم کدودر .

نیم آلدین کبری خلیفه لرگیك « دیار رومه سفری » و شمسی تبریزی و اسطه سیله مولانایی ، بابا كال حجندی و شیخ الوفا طریقتیلهده بابا الیاس و حاجی بكتاشی میدانه كتیردیكنی، بوراق بابالك بوطریقته منتسب بولندیغنی بنه سلسله نامه لر دلالتیله او كرنیورز دیكر جهتدن (بدرالدین محرالعینی) نك عقود الحیاتندن نقلا آماسیه تاریخی ، بوراق بابا حقتده شو سطرلری یازییور : « آیك بابالك مرید خاصی اولان بوراق بابا ، ۲۹ ده توقادده دو غمشدر. خان ایلچیسی دیه مشهوردر. بلندن بوقاریسی چیپلاق اولوب آشاغیسنه قرمنی بر صاریق شكلنده دلید صارمش، قرمنی بر صاریق شكلنده دلید صارمش، و ایکی طرفلرینه ماندا بوینوزلری ربط ایتم سدر. ألنده غایت اوزون و بویوك بر نفیر قیاقده سكن اون رفیق اولوب بونلرك ألنده ، غایت مردار ایدی ، عینی حالده ، عینی قیاقتده سكن اون رفیق اولوب بونلرك ألنده ، غلیت مردار ایدی ، دیدكلری قصناغی بویوك، كنارلری زیللی برددف اولدینی حالاه فضله اولارق (دائره) دیدكلری قصناغی بویوك، كنارلری زیللی برددف اولدینی حالاه کندكلری شهرلرده ، کویلرده بر دائره شكلنده طوروب بونلری چالارل ، بوراق بابا

اویناردی . هم نه طرفه کیسه ار ، جو جو قلر اطرافنه قوشه ار ، مسخرهٔ صبیان اولان بوراق بابا حیواناتک صداسنی تقلید ایده ر . بوراق بابا حلوله معتقد ، آخری منکر بر ملحد ایدی . فرانش و محرمایی انکار ایدوب آساس فرانش و حب علی دیر ابدی . الح . عینی آف ادعاسنه عینیله اشتراك ایجون ، بوراق بابایی ایضاحاله ، دیکر و ثیقه لر مطالعا بمزی باشقه بر جهنه توجیه خصوصند ، بر ، خدمت ایدیور :

توراق بابا دائما جذبه حالده بولونان ، و زمان زمان غائبدن صدالر ایشیدوب ، الهامه مظهر اولان ، بر چوق مدتلر اعتکافه چکهرك زهد و تقوا ایجنده برهبزگار بر همر سورد کدن صوکرا ، اعصابی نسه ایده جاب یك و مسکرات نامنه به وارسه ، ابذال ایله قیصه برمدنده استعمال ایدن بر « درویش الهی » در. بابا ، بو تون صوفیلر کی وجده کلدیکی زمانلرده ایسته ری اعراض کوستر ، آغن ندن کوپوکلر کلیر و تو مدت ظرفده اکسیك ، معناسی مهم بر چوق جهار ، قیریق مصراعلر صرف ایدردی . (کلات دراق بابا» ، فالا خره میکن بوز اللی اوج سنه سنده فارسی اولارق شرح ایدلش ؛ و بعضی نادر نسخه لری شرحیله برابر محفوظ قالمشدر .

برنسخه سی « بریتش موزونوم »ده موجود اولان و مجموعی اون سخیفه به انحصار ایدن بوشر حك دیكر برنسخه سنی ده اون قاپایی بخاریه در کاهنده شیخ علی افندینك کتیخانه سنده کورمشدم. برچوق مجموعه و رساله لردن عارت اولان کتابك اور تالرنده « شرح کمات شیخ براق » سرلوحه سیله موضوع بحث اثر باشلامقده در .

م شارح ، فارسى برمقدمه دن صوكرا متنك ايضاحنه كيريشيور .

قاریخی ولسانی قدمته ساء ، متنی چقارارق بورایه عینا نقل ایدبیورم نودم نفعل مایشاء و شیخی فرماید فکسلواله روحه که بسمالله دم هردم بدم دم دم بودم نفعل مایشاء و مایحکم مارید . الوتنکریدین فرماندین و فرماندین . تنگیزییللار سوت کوللار ، بال ایرماقلار ، خانلار وزیرلار ، بیكلار قاضیلار دانشمندلار مشایخ لار اخیلار الولار منیزلار . بیتی تنگیز بیتی اورتاسنده کی بر آیدین کوهم ، اول آیدین کوهم براسنده یمش بیکر طاغ . اول طاغده ارسلان لار قبلان لار ایمادلر کیک لار بورلار ایولار چفاق لار ، همات همات ساتوق آنا مسکین براق . آرآن لار ابور بینر یورار کان توش کورورز توشو من نی بیا بورارز خبردا یورارز قیا قیا عرفه لار آلوالو بیرام لار ألام اولام لونهای لونب ، بسم الله باراز بازاردین بازار . بارار اوزار . دانشمند لارنی بازار یوم وارد خبر بازار یوم وارد

يولا دُوزار يوم وار يولندن ازار . تونكي بازار ني بازار بازار بوكونكي بازار . بوســبق في اوقیان یولندن نتا ازار . قدرت چوکانی بینین اوزار . تنکری ایرن آندن نیزار . بسمالله آيدين بجا. التون آشيك كومش قابو. وزرده برنج قورقو مشاق ودانه دلبند. يىقات برتوشاك مى قات كوك بوراد تنكيزلار باده . كوه قاف تكيه خوق اول باده دين ايجدوك مست اولدوق حیران اولدوق چوق مست شدی حیران شدی صباً - شده است . سالیب كالدوك سكر دونك بستان ابوغنا سلام وبر مادونك پس بيلماموش سفرى اتوكاتيكان باتالو قرداش سكير بوستانه كير بوستان آيوغنا سلام وير آنور تينجابي چالو او تاياق قلتوق لااكتشر اچيق. بسم الله آوروم اوردمدين ساور دوم مدعى داوردم. سالنب كلدونك سكر دونك بوستانه كيردونك . قيزيب كلدوم بولمادوم . بوت توم او نكدوم نى آلوب او نكدوم آسـ باهي ايكان كمع اولك بيك اولدوم كُوندا برقاز يدوم سَلْطَانه خيانت اللهمادوم . دينكما قوان اورايسكز أووات استنبول چاريارفات محمد اصلوات قارشو قارشو چارداقلار قارساقارسا اويونلار . توقوز او كوز برسقوم. بردين كوكا بير اكسارمو توموز بيتي اكسار رهي مدزهي اكيسار. هم كه بوسبقی آنکلادی اونکلادی آین معنا باشد. که آنکلامادی نانکلادی چون نانکلادی . قاول ساول اولدی چون قاول ساول الدی آورت طاول الدی چون اورت داول الدی .

سر و ارده . قدتم هذالرسالة الشريفة المسمى بشيخ براق سنه ثلاث و حس وعاعاً به لمعام اماسيه . نمشتر نشتر كوك اولدى . اثرك خاتمه سندن آماسيه ده بابالياس مقامنده شرح ايدلمش اولديني آكلاشيليور . وبوراق، واخود توركج تمييريله باراق بايا ٧٠٦ سنه سنده حليده اهالينك تضييقنه دوچار اولارق

أولدورولمشدر

(باراق) ، اسکی تورکمنارك شامانلر بی کوکه اولاشد پرمغه مخصوص نخیل قاناتلی می بربار کیرك اسمی ایدی . تورکمنلره کوره تانکری (کوك) ایدی . ازلی ، ذی حیات وذي شعور برموجود ايدى . أونلره نظراً كوك اولجه أرض ايله متلاصق اولوب بالآخره بكديكرندن آيرلمشدي . بو آيريليشدن آتش ظهوره كلدى . توركار بوتون موجوداتك مبدأى وحياتك منبى اولمق اوزره بوسيما ايله أرضك آيريلارق تكرار ازدواجي حادثه سني قىول ايدىيورلې .

ارضایله سانک افتراقی ، وتکرار برلشه بیلمك ایجون جهدی صورتنده کی افلاطونک « تخطُّرُ ، نظر به سیله هم عُه لك مدُّعا و نقیض مدُّعانك تركبي حقنده كی تلقی سـنده ، صوك زمانلرده التشاره باشلایان یکی رومانتیکلردن قروچه وبالدوینک قتاعتلرنده ، حاصلی اسکندرانیه مکتبنه قدر بوتون متصوفلرک تمایللرنده ، تورک قوزموغونیسیله براشتراك مشاهده ایتمهمک قابل دکلدر.

اوبلر سهایی مذکر آرضی مؤنث عد ایدرلردی . برنجیسنه (آنا) ، ایک نجیسنه (آنا) دیرلردی [۱] . بالاً حره ایراندن کان (هرمن) تلقیسی بواعتقادی تشویش ویکی برشکل عرض ایندی . موغوللر شامانیزمه (خاراشاجین) ، یعنی «قارا دین » ، بوددیزمه ایله ماتیلکه (شیراشاجین) ، یعنی « یشیل دین » دیور ، ویشیل دینه مدنیت ، رفاه کتیرن برعامل نظریله باقبورلر . تورکن آوینور ، قیرغیز اعتقاداتنده حالاشامانیلکا دوامایدن ایزلرینی تدقیق ایده بیلورز . ژابونلرك اسکی دینی اولان «شینتوئیزم» یروکوکی عشله ایدن (ایزاناکی) و (ایزانامی) نك ازدواجندن گونش الههسی اولان (بهنشودایجین) ك دوغدینه قانعدر . مورخ (شیراتوری) نك تدقیقایی نیده سنده (تانژودایجین) ك برچوق مهاجرلرله برارژابونیایه ایلک کلشاولان شامان اولدینی آکلاشیلدی [۲] . « تانژو » نك مهاجرلرله برارژابونیایه ایلک کلشاولان شامان اولدینی ، حکمدارلرك عنی زمانده دین رئیسی بولندینی ایسه معلومدر .

تورکن شامانلری ایکنچی خوارزم مهاجری زماننده بویوك برکنافتله آنادولویه کلدیلر . برکه خان ، کسلوسنکم ، کی رئیسلرك معیتنده کلن یکی عشیرتلر (بوزاوق) حوالیسنده برلشدیلر . شامانلر مملکتك اسکی مناسترلری ، بیزانسلیلر زماننده مقدس صایبلان موقعلرده برلشه رك دنی آیینلری اجرایه باشلادیلر . (صولیحه قردهویوك) بونلردن بریدر . دیگر جهتدن عنعنوی طریقتلرك جنگیز استیلاسندن قاچارق آنادولویه صیغنده یعنی زمانده واقع اولویوردی . بو زمان اشتراکی ، کندگه ایکی دنی عقیده ومذهبك ایجادینه منجر اولدی . حاجی بکتاش ، برطرفندن حواجه احمد یسوی ملک ومذهبك ایجادینه منجر اولدی . حاجی بکتاش ، برطرفندن حواجه احمد یسوی ملک همقالات اربعین ، تألیف ایدرکن ، دیگر طرفدن شامانلرك صوکتیخانه سی ، واسیکی تورکن آتالرینك ممثلی اولمق اوزده ایکی عقیده ملک ایجاد ایندیکی نقطه به تصادف ایدیور . بوراق باباده ، آیك ، اسحاق وسائر عقیده بازلر بی بالل ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر به تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر ، تورکن عشیر تارینك شامانلری وسحر بازلر بی بایالر به تارین بایالر ، تورکن عشیر تارینک شامانلری و سحر بازلر بی بایاله بر این بورکن آنالوی بایاله بر این بورکن آنالوی به داخلار . بایالر ، تورکن عشیر تارینک شامانلری و سحر بازلر بی بایاله بر این بورکن بایاله بر این بورکن بایاله بر این بر بورکن بایاله بر این به بایاله بی بایاله به بایاله بی بایاله بر این بورکن بایاله بر این بر بایاله بر ایسون بایاله بی بایاله بی بایاله بایاله بایاله بایاله بایاله بایاله بایاله بی بایاله بای

[[]۱] «کانزاروف _ موغوللرده سیاه دین » دن قلا ً احمد کردی بکك دارالفنون تهزندن ـ [۲] A. de préreille - Le chamânisme au gapon.

تشکیل ایدیورلردی . هو به دره کوره ، سسحری قدرت نادراً موروث در ، جوق زمان دمناسك ، له اشتغال ایدنلردن برینك قازاندینی براعتیاددر . مستقبل سحرباز ، براورمانه چکیلیر . اوزون مدت اوراده منزوی برحیات کچیر . دانما وجدانلرینك تولید ایندیکی عصی اهتزازلری بمدیایدر . [۱] جه بمس بونلری بتون صوفیله برابر دینی شخصلونده قوتله بمثیل ایدن به وروپاتلر اولارق توصیف ایدیور [۲] . هم حالده اجهای حیاتك دار وئابت صورتندن خارجه چیقارق احتراصلوك انگشافته مساعده ایدن ایلك نوره اولارق بوسحربازلری قبول ایده بیلیر . بوراق باباده آ نادولونك هان دورت کوشه سی کزه دك و زمان زمان ایران عرب طریقتلرینك تأثیر به حلولیه ، مشهه وشیعهٔ غالیه ، یاخود اشاء عشریه نظریات به عینی درجه ده مساعه کارلقله روی موافقت کوسترن ، فقط حقیقنده ، رواجده اولان محدود تصیرلری آزبرله مش ، بر تورکن شامانندن باشقه برشی دکلدر . بوراق بابانك اثرینی تحلیل ، لسانی وادیی برمسئله اولدینی ایجون برم وظیفه من دکلدر . یالگرز خصوصی اثرینی تحلیل ، لسانی وادی برمسئله اولدینی ایجون برم وظیفه من دکلدر . یالگرز خصوصی امیراسل قارشیلاندینی ایضاح ایدیورز .

بوراق بابا ، نوقاد جوارنده ، فجات ، ناحیه سنده (بابا الیاس) ك ارشادینه مظهر اولمس ، بالا خره بیتون آنادولویی كزه رك تبریزده (اولجایتو محمد خدابنده خان) ه عرض خلوص ایمشدی. توجهت موغوللرك آدولوده کی نفو ذلرینی تأمین ایده بیلمك ایجون بابادن استفاده ایندکلری ظنی اویاند بریبود . آوسیرالرده آسماعیلی و باغنی عقائدینك انتشاری ده كندیسنك بوعقیده لره منسوب بر برویاغالداجی اولماسی احمالی اور آیه قویویوده و اقعا بابا ، عراق و شامه قدر برقاچ دفعه سیاحت ایمش ، بر چوق مذهبلر و طریقتاله له ماسده بولویمشدر . فقط عنی بك روایتلرینه نظراً تورکه دن باشقه هیچ برلسانه واقف دكلدی . ساخته بر درویش اولمقدن زیاده ، دیماركان و عقائددن بی خبرعیاش و مجذوبدی هر بر چوق زمانلر معتکف یاشار ؛ اعضایی تحریک لهده جك مسکرات استعمال ایدر . آز اویوردی گذیسنده «مشهود اولان خوارق » ی بوحر كتارینه مدیوندی . عینی خواص اویوردی گذیسنده «مشهود اولان خوارق » ی بوحر كتارینه مدیوندی . عینی خواص واوسافه مالك اولان بروزاق تورکنلوندن بوراق بابا به انتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله كان بوراق تورکنلوندن بوراق بابا به انتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله كان بوراق تورکنلوندن بوراق بابا به انتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله كان بوراق بابا به انتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله كان بوراق بورکنلوندن بوراق بابا به انتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله كان بوراق بابا به بانتقال ایمشدی . داها كوچوكلكنده مرکنی بر جله به باید بر بروای بر بابا به بایمان بابا به بایمان بوراق به بایمان بر بران بوراق بابا به بایمان بر بوراق بابا به بوراق بابا به بایمان به بایمان بوراق بابا به بایمان بر بران بر بایمان بر بوراق بابا به بایمان بایمان به بایمان بایمان بر بروی بر بایمان بایمان بر بایمان بر بایمان بر بایمان بر بایمان بر بایمان بر بایمان بایم

Hulert et Cuauss; Cuelanges d. listoie des religions. [1]

Wilian Ganes: L' Eexpéaieun religiues [Y]

عصبیه صاحبی اولان بابا ، بالآخره « افسوس » ، « چات » و « صولیجه قره هویوك » سحری مرکزلرینك تعلیمیله انکشاف ایدرك ، بر ورکمن سحربازی اولمشدر .

سر کیکای بابا که ا

و عنقای مشرق ، کی طریقت رساله لرسه اینایمق لازم کلیرسه ، عبانلی دولتنك با نیلری آراسنده بکتاشی درویشلر یی ، بابالری د کر ایمک قابلدر . و افلا کی دده ، تذکره سی بابا مهندی استنده بر آذری نور کنک سلطان علاء الدینی نفو در معنویسی آلته آلارق دولته حاکم اولدینندن بحث ایدیبور . تذکره بلا سنه سنده یاز بلش اولسی ، روایتک پلک ده افسانه عدّ اید لمه مسی ایجون کافی رسیب اولسه کر کدر . و اق شمس الدین ، ولایتنامه سنه نظراً ، ، صولیحه قره هم و کده وطن ایمشکن بالا خره قیرشهره کده رك ، شهرك کمی نظراً ، ، صولیحه قره هم تنظر ایمش ، ، بو بون او منطقه بی دائرهٔ نفو ذینه آلمسندی . افلا کی تذکره سنگ ده تأمید ایندی بر وقعه ده کی شخصک سلجوقیل که صوك زمانده ، معارضه ایدن حاجا اوغلی نورالدین بك اولدینی کرك آقسرائی تذکره سی ، کرکسیه مومی البه عائد وقفیه [۱] دن آکلا شلمقده در . حاصلی بو تون بومطاله الرده ، ویا لحاسه یکیچری عائد وقفیه [۱] دن آکلا شلمی مسئله سنده و مطلقا حاجی بکتاش ، که اووقه قدر برحیات اولدینی قبوله مجبوریت بوقدر . دیگر جهتدن ، موریخ اولمقدن زیاده منشی اولان و این استناد بر دلیل اولاماز [۲] . زیرا آحمد شهر آلدین افندینک آزنده اهال و خدف ایندیکی یالکن اولاماز [۲] . زیرا آحمد شهر آلدین افندینک آزنده اهال و خدف ایندیکی یالکن بو تقطه دکلدر .

« شکاری ، نك قرامان تاریخی ، بزه بردولتك تشكانده ده بابارك درجه ده دخل وتأثیری اولدیغنی آکلاتبر [۳] قارامان بکك باباسی « نورالدین طغرق ، بك ، بالدات

[[]۱] تباجاً اوغلی وقفیه سی . – مکرمین بکك سلچوق و ثانق قانالوغندن «غیر مطبوع . .
[۲] آبن کمال تاریخی _ ایکنجی جلد (آمیری کتبخاسی) . – مرحوم هارف بك بو اثره استناد ایدرك بوقارده کی ادما ایله ادبیات فاکولته سی مجموعه سی (صابی ۳) ده سویلیور .
[۳] شکاری : قرامان تاریخی . – دارالفنون کتبخانه سفدن مستنسخ نسخه در .

چات ناحیه سندن بابا الیاب منتسب اولدیغی کمی ، قرآمان و محمد بکارده لارند. ده عینی طریقدن آبریلان و شیخ عارض ، ك مریدو درویش ایدی لر .

بوتون بو ادعالرده کی مشترك نقطه یی ، سطحی برحکمله ، طریقتلرك بالآخره کندی لهلرینه او بدورد قلری حکامه را عطف ایمك دوغی و اولاماز . بو اثرلرك ایجریسنده دنی وسحری حیاله علاقه سی او لما بان تاریخ و و قفیه کی وثیقه لره ده تصادف ایدیلود ، ذاتا ، اسکی دولتلرك تشکلنده « سحر باز » ك خصوصی برموقعی اولدینی کورمه مشمی ایدك ؟ سمو چین ، کو کچه به استناد ایدرك بو کسلدی . مقدس جرمه ن ایم اطور لغنده بایالر بو وظیفه یی ایفا ایدیبود .

« موره قرداوی ، طو براغه مربوط فردی قوتله ، بالنتیجه سلطنتارك تأسسده سحرباذك موقعنی ایضاح أیتدیلر [۱] عنمان غازینك اطرافنده « نعمت الله اخی اوران قره حاجی بكتاشدن ، دن كلن كشف براخی و درویش كتله سی واردی . بو تور كمن دئیس بر چوق زمانلر ، بوی بكلرندن فضله طرفقت ارباسه ، عشیری تشد كمیلاتدن زیاده سحری حیاته تابع اولمشدر . قداده بای » دائر موجود روایت و حکامه لر بوجهتی مؤید در مراد بابا اوغلی برامیع شیمی ، الیاس فقیه الح . . عنمان غازینك ، آخی طورور ، عمد شیخ الح كی بر چوق درویشارده اورخان غازینك پرورده سی ایدی لر [۲] آده بالیدن صوكرا ، طورسون بر كه ایدن فقیه ، مخلص بابا ، عاشق باشا كی درویشار ، نهایت بوتون افرادی اخیاردن تركه ایدن چندارلی عائله سی آنادولو سینورنده تأسس ایدن كوچوك توركن دولتنك با نیلرندن می ایدی در به باید به توركن دولتنك با نیلرندن می ایدی كی ، منحصراً سیاسی اولدیغندن بحث ایمک ده مالغه در .

[[]۱] (بشریت کتبخانه سی) Mores es Lary. Les elans aux Keupires (بشریت کتبخانه سنده. [۲] جزؤ اوقاف سلطان ایوکی « قبود دفتر اوقاف . — تاریخ انجمنی ، جواد کتبخانه سنده.

سیاسی حاسه دن دولایی دیی وسیحری قو الرك مداخله استدیکی قولایلقله آكلاشلیر. بومسئله سیاسی رئیسك سحربازی خلق اوزرنده کی نفوذندن استفاده ایمسی صورتنده واقع اولدینی کی ، بالمقابله سیحربازك ده دوغی ودن دوغی ویه سیاسی رئیسلی اوزرنده کی روحی تأثیر لرندن ایلری کلیوردی. آیشته گیکلی بابا ، دیی روحیات اعوذ جلری انچریسنده اك زیاده بو وصفی حائز اولانلرندن بریسی در . بوراق باباده کوردیکمز عصیانكار وخلقی روحیته مقابل ، کیکلی باباده دولتی ، ومدیر بر طبیعت مصادفهز اولوبور . شخر بازك احتراصی . آیین ومناسك ده کی وجدك دوامنی تأمین ایدن بر واسطه در . فقط بر دفعه استحصال ایدیلنجه ، سحرباز الهی قوتلر وطبیعتك اسرادیله دائمی صورتده حال بر دفعه استحصال ایدیلنجه ، سحرباز الهی قوتلر وطبیعتك اسرادیله دائمی صورتده حال تماسده بولونان برموجود اولدینی ایجون، کندیسندن استفاده ایدلمکله قالماز ، عینی زمانده قور قولور . بو قور قولو ، جوق زمان بو تون خلق کندیسنه بند ایده رك سیاسی رئیسلری ده ماشانه محبور قیلار .

بو قورقو ایله مربوط اولدینی کی عشیری انسانده بویله اسرادلی بر مجهول قورقوسیله سحربازه باغلیدر . فقط سیاسی رئیس ، بر دفعه نفوذ و حاکمیتی تأمین ابده جك اولورسه او زمان بوتهلکه لی قوتك ازاله سنه جالیشیر . رئیسك مسندی ، اکثریا یا انجی قلانلر ، اوقد سیته منسدی ، اکثریا یا انجی قلانلر ، اوقد سیته منسوب اولمیان جاعتلردر . جنگیز ، بوروتلر و او براتلر ، استناد ایدرك

كوكجه بى أولدوردى .

قاع ، بوشناق وخروانلردن مرک اولان دهوشیمه تشکیلات سایه سنده تحکمی مامین ایندی . سزار ، غولوادن دو نوشزه سه لتوایه دلردن مرک بر کتله کتیرمشدی . حضرت پیغمبر کعه نک محسافطی و آیدک رئیسی اولان (آبوجهل) ، قارشی ، یثرب اهالیسنی اوس وخررجلری قوللاندی ، الخ . شخربازك معنوی حکومتنه مقابل ، رئیسک مادی حکومت بوسورتله تأسش ایدر . بونکله برابر ، موضوعمزده اولدینی کبی ، وایکی قوتک ائتلاف ایندیکی و آهنگدار برگل تشکیل ایندیکی ده واقعدر : اوغوز ، ارقبل آ تایه استناد ایدیوردی صوک خوارزم حکمداری تکش ، نجمالدین کبری یی یا سدن آییرمادی ماحاً اوغلو نورالدین بک ، دولتله فردك مدیما ایله بعض مدّعا حالده آیریلان قوتلر یی بر ترکیده طو پلایارق حاجی بکتاشه برابر ه قیر شهر ، سرایی تأسیس ایندی . همایت اورخان غاری ده ، بروسه یک فتحنده کندیسنه بو یوك یارد یمی دوقو بمش اولان کیکلی بایی

أولونجه به قادار حمایه ، أوكا قارشی اولان توجهنی بر چوق وسمیه لرله ارانه ایندی . دیوان ها ون قیوداننده ، بابایه عائد شوسطرلری مصادف اولویورز:

و قطب العارفين شيخ كيكلو بابا خوى دن كلشدر . بر اولو كيكا بنوب كلشدر . كيكلر كندويه مسخر ايم . كي اينه كولده مكان دو يم ، مرحوم سلطان اورخان المحلم خدم المرينك [بروسه ؟] فتحده مرحوم اورخان بادشاه اول قيلدى فتح ايدركن قطب العارفين شيخ كيكلو بابا دخى اول جانبده اوج يوز آلتم قبولي بر كليسا وارمش قبل كليسا ديكله مشهور ايم اول كليساني كندولر فتح ايمسلر . جنك ادركن بر كستان آغاجي وارمش جنكي ادر ادرمش اول كستانيه واردقده اول كستانه يارل بابايي سقلر ايم . كافرلر آرار بولرمن لوايم . صباح كنه چيقوب كافرلرله جنك ادردى . اوزماند حضرت اورخان بادشاه شيلهده خبر ويرمشلركه خويدن براركال اولو كايكا بنب قرل كليسايي آلدي و وجواب ورمشال وردكارنده مرحوم براركال بادشاه باباي خوردر ديو اكي يوك شراب كندرب بابا دخي الدرخان بادشاه المطان ايله . . . [نقصان] [ ]

وثیقه بوراده خراب اولمش وجمله ناقص قالمسدر . بومیلومات ، شقاپق کلمه آیه که عردیکی ایضاحانه اولد قبه توافق ایدیپور . طاش کوپریلی زاده و قبرینك یاننده بر مقبر داهیا کوردم ، صاحبی صوردیغ زمان کرمیان بکتك اوغوللرندن برینه عائد اولدیننی سویله دیلر . بودآت اماری ترك ایدرك شیخك خدمتنه کیرمش ایمش شیخك احبابندن بریسی ده طورغود الب اولوب عنمان غازینك امراسندن ایدی . آمیر مذکور شیخك خدمتنه مداوم ایدی ، سلطان اورخان (اینه کول) دنبلن محلده شیخه مکان ویرمشدی . شیخه طریقتدن صررولدینی زمان بن باالیاس مریدلرندن وشیخ ابوالوفای حوارزمی نك طریقت مسودیه سنه منتسم دیرمش . شیخ بروسه شهرنده سرای بادشاهی قارشیسنه بر اغاج دیکلمش ایدی ، الح مدیرم وشیخ ابوالوفای کرمیای اوغوللری ودیکر عشیرت رئیسلریلده الفتی اولدینی آکلاشیلور . دیوان هایونده کی وشیقه نك اوغوللری ودیکر عشیرت رئیسلریلده الفتی اولدینی آکلاشیلور . دیوان هایونده کی وشیقه نک اوغوللری ودیکر عشیرت رئیسلریله ده الفتی اولدینی آکلاشیلور . دیوان هایونده کی وشیقه نک از قسنده کندیسه عائد اولمسی قوته ملحوظ بری حروض ، دیکری هجاایله یازلمش اولان شوایکی قطعه موجوددم :

[[]١] ديوان مايون قيوداتي : احمد رفيقي ! تاريخ انجمني .

کل کیدملم شروانه درمان آرایی جانه درمان بولنماز ایمش یارندن آیریلانه

ایرلز یاره بی یار اولینجه و جهانکه خلتی اغیار اولمینجه حقیقت عاکمنه بول وارلمز و برملکدن کلی بیرار اولمینجه

بومصراعلم ، بزه شیخك خراسان ارناریله قوتلی علاقه سی کوستریور . ناسوت عالمنك « يار» ندن فارغ اولمادن ، لاهو مك ازلى « يار » ينه قاووشمق قابل اولاميه جغني سويله ين شيخ ، تورآهه آنحق « دنيا ، ملكندن فراغت ايله واريلا بيلديكني أكلانيور . شراب وراقی ایله ألفتی ، حکمدار طرفندن تصدیق ، حتی ترویج ایدیلن بابانك ، بو زاهدانه توصیه سنه نه دیملی ؟ تو نقطه ، بزه سرخری حیاتده زهد ایله آبذالك تفریق اید یله میه جکنی، ونه وروباني نك تحصّلي الحجون هر ايكيسنك ده متعاقب عاملار اولديغني كوستربيور . همآن م مرطر يقت منتسى (شريعت، طريقت، معرفت، حقيقت) ديه دورت يولدن كحمك محبوريتنده يز. برنجي قدمه ده يالكزدينك اركان وعقائديني تطبيق ايدن مربيه ، ايكنجي قدمه ده كنديسنده اعتباد وتكرُّرك حصوله كتيرديكي وكيُّدي توليد الحجون «تسبيح» ايلهاشتفال ، اوجونجي قدمه ده حركته كلن اعضابي تنسيه ، آوني مُعَيَّنُ استقامته توجيه ایچون « بُرْهَنُرْ وَذَكُرُ ، ایله ألفت، نهایت دوردنجی قدمه ده وصوله مظهر اولان درویش بوزوق بر جله رعصیه م فارجالاً عش براراده ، وواسع بر احتراص ایله «ابدّال» ایدرك وچد واستفراق حاله کلیرم آیشته اسکی سحربازك ، ویکی نه ورو پاتك تشکلی .. گیکلی بابا ، بر چوق درویشلر کی ته چوجوقلفندن بری اعصاب بحرانلری کوسترمش ، استقدادینه بناء ارنار طرفندن محملر مياننه ادخال ايدلمش بردرويشدر . احماعي عاملارك محصولي اولان سحرباز ، ارثاً انتقال ایدن اوصافله برعائلة تشکیل ایندیکی کی ، یکی نه وروپات ده عین عاملارك محصولی اولدینی حالده ، ارثاً انتقال ايدرك عضوى استمدادل وجوده كتيرر .

۳۶۰ مایس - ۳۶۰ ملحم ضیا